

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Херсонський інститут

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: Інформаційне право

на тему:

Правове регулювання контенту в соціальних мережах

Виконала:
Студентка групи ІН19-9-22-Б1Пр (4,0дс)
Бандурист Ілона
Керівник: к.ю.н., доцент Грінь А.А.

Оцінка:
Національна шкала _____
Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

2026 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	6
1.1. Поняття та особливості контенту в соціальних мережах як об’єкта правового регулювання	6
1.2. Правова природа соціальних мереж та їх роль у сучасному інформаційному просторі	10
1.3. Принципи правового регулювання контенту в соціальних мережах	13
РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	18
2.1. Національне законодавство України щодо регулювання контенту в соціальних мережах	18
2.2. Міжнародно-правові стандарти та європейський досвід регулювання онлайн-контенту	20
2.3. Політики та правила платформ соціальних мереж як елемент саморегулювання	23
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	26
3.1. Актуальні проблеми правового регулювання контенту	26
3.2. Баланс між свободою вираження поглядів та обмеженням контенту ...	28
3.3. Напрями вдосконалення законодавства та механізмів контролю	30
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37

ВСТУП

У сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства соціальні мережі стали одним із ключових каналів комунікації, поширення інформації та формування громадської думки. Вони відіграють важливу роль не лише у приватному житті громадян, але й у політичних, економічних та соціальних процесах, впливаючи на функціонування держави та суспільства в цілому. Завдяки доступності та швидкості поширення інформації соціальні мережі трансформували традиційні підходи до інформаційного обміну, створивши нові можливості для реалізації права на свободу вираження поглядів.

Разом із тим, розвиток соціальних мереж супроводжується низкою суттєвих викликів, пов'язаних із поширенням недостовірної інформації, дезінформації, мови ворожнечі, закликів до насильства та іншого незаконного або шкідливого контенту. Особливої актуальності ці проблеми набувають в умовах інформаційної війни, гібридних загроз та цифровізації суспільства, коли інформація може використовуватися як інструмент впливу на масову свідомість та національну безпеку.

Складність правового регулювання контенту в соціальних мережах полягає у необхідності забезпечення балансу між двома фундаментальними цінностями: з одного боку — свободою вираження поглядів, гарантованою конституційними та міжнародними нормами, а з іншого — потребою захисту суспільства від шкідливого контенту, що може порушувати права людини, громадський порядок та безпеку держави. Надмірне втручання держави може призвести до цензури, тоді як недостатнє регулювання — до безконтрольного поширення небезпечної інформації.

Додатковою проблемою є транснаціональний характер діяльності соціальних мереж, більшість з яких функціонує поза межами юрисдикції окремої держави. Це ускладнює застосування національного законодавства та потребує врахування міжнародно-правових стандартів, а також співпраці з глобальними цифровими платформами. У цьому контексті особливого значення набуває досвід Європейського Союзу та інших міжнародних організацій щодо встановлення правил регулювання онлайн-контенту.

В Україні питання правового регулювання контенту в соціальних мережах є особливо актуальним у зв'язку з процесами євроінтеграції, цифрової трансформації держави та необхідністю протидії інформаційним загрозам. Наявна нормативно-правова база потребує подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних викликів, технологічного розвитку та міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини.

Таким чином, актуальність обраної теми обумовлена необхідністю комплексного дослідження правових механізмів регулювання контенту в соціальних мережах, визначення існуючих проблем та пошуку ефективних шляхів їх вирішення в умовах сучасного інформаційного суспільства.

Метою курсової роботи є комплексне дослідження правового регулювання контенту в соціальних мережах, визначення особливостей його нормативного забезпечення, виявлення проблем у цій сфері та обґрунтування напрямів вдосконалення правового регулювання з урахуванням національного та міжнародного досвіду.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- розкрити поняття та особливості контенту в соціальних мережах як об'єкта правового регулювання;
- дослідити правову природу соціальних мереж та їх роль у сучасному інформаційному просторі;

- охарактеризувати принципи правового регулювання контенту в соціальних мережах;
- проаналізувати національне законодавство України у сфері регулювання онлайн-контенту;
- визначити міжнародно-правові стандарти та європейський досвід у цій сфері;
- дослідити роль політик соціальних мереж як елементу саморегулювання;
- виявити основні проблеми правового регулювання контенту;
- обґрунтувати напрями вдосконалення законодавства та механізмів контролю.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі створення, поширення та регулювання контенту в соціальних мережах.

Предметом дослідження є норми національного та міжнародного права, що регулюють контент у соціальних мережах, а також механізми їх реалізації та застосування.

У процесі дослідження використано такі методи: діалектичний метод, формально-логічний метод, системно-структурний метод, порівняльно-правовий метод, історико-правовий метод, метод аналізу та синтезу, узагальнення, а також метод правового моделювання.

Структура курсової роботи зумовлена метою та завданнями дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, які поділяються на підрозділи, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

1.1. Поняття та особливості контенту в соціальних мережах як об'єкта правового регулювання

У сучасному інформаційному суспільстві поняття «контент» набуває особливого значення у зв'язку з активним розвитком цифрових технологій та соціальних мереж. У загальному розумінні контентом вважається будь-яка інформація, що створюється, поширюється та споживається користувачами в інформаційному середовищі. У контексті соціальних мереж контент виступає основним елементом комунікації між користувачами, а також інструментом впливу на суспільну свідомість, поведінку та соціальні процеси.

У науковій літературі контент визначається як сукупність інформаційних матеріалів, представлених у цифровій формі та доступних для сприйняття, передачі та обробки за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій [1, с. 112]. Таке визначення дозволяє розглядати контент не лише як текстову інформацію, але й як комплекс різних форм подання даних, включаючи візуальні, аудіальні та мультимедійні елементи.

Особливістю контенту в соціальних мережах є його динамічний та інтерактивний характер. На відміну від традиційних засобів масової інформації, де контент створюється обмеженим колом професійних суб'єктів, у соціальних мережах кожен користувач може виступати як виробником, так і споживачем інформації. Це значно розширює можливості поширення інформації, але водночас ускладнює процес її контролю та правового регулювання.

Контент у соціальних мережах характеризується також високою швидкістю поширення, доступністю та глобальним охопленням. Інформація, опублікована одним користувачем, може миттєво стати доступною для

широкої аудиторії незалежно від територіальних меж. Це зумовлює необхідність формування ефективних правових механізмів регулювання такого контенту, особливо у випадках поширення недостовірної або шкідливої інформації.

Залежно від форми подання та змісту, контент у соціальних мережах можна класифікувати на кілька основних видів. Насамперед, виділяють текстовий контент, який включає повідомлення, публікації, коментарі та інші текстові матеріали. Він є одним із найпоширеніших видів контенту та використовується для передачі інформації, обміну думками та ведення дискусій.

Другим важливим видом є візуальний контент, до якого належать фотографії, зображення, інфографіка та інші графічні матеріали. Такий контент має значний вплив на користувачів завдяки своїй наочності та емоційності, що робить його ефективним засобом комунікації та впливу.

Окрему категорію становить відеоконтент, який включає відеозаписи, стріми та інші аудіовізуальні матеріали. Відеоконтент є одним із найбільш популярних та впливових видів інформації у соціальних мережах, оскільки поєднує в собі зорове та слухове сприйняття, що підсилює його вплив на аудиторію.

Також виділяють аудіоконтент, до якого належать подкасти, голосові повідомлення та інші звукові матеріали. Хоча цей вид контенту менш поширений порівняно з іншими, він активно розвивається та набуває популярності серед користувачів.

Крім того, важливою є класифікація контенту за його правовою природою. Зокрема, можна виокремити легальний контент, що відповідає вимогам законодавства, та незаконний контент, який порушує правові норми, зокрема містить заклики до насильства, мову ворожнечі, порушує авторські

права або інші права та свободи людини. Окрему групу становить шкідливий, але формально законний контент, який може негативно впливати на суспільство, зокрема дезінформація або маніпулятивні матеріали.

Таким чином, контент у соціальних мережах є складним та багатогранним явищем, що поєднує різні форми інформації та виконує важливу соціальну функцію. Його різноманітність та специфічні особливості зумовлюють необхідність комплексного правового підходу до регулювання, що враховує як технологічні, так і соціальні аспекти функціонування сучасного цифрового середовища.

Контент у соціальних мережах як об'єкт правового регулювання має низку специфічних ознак, що відрізняють його від традиційних інформаційних продуктів та зумовлюють особливості його правового впорядкування. Ці ознаки пов'язані як із технологічною природою цифрового середовища, так і з соціальними аспектами функціонування мережевої комунікації.

Однією з ключових ознак є цифрова форма існування контенту. Уся інформація в соціальних мережах створюється, зберігається та поширюється в електронному вигляді, що забезпечує її швидке копіювання, редагування та передачу необмеженій кількості користувачів. Це ускладнює контроль за поширенням інформації та створює труднощі для її правового регулювання, особливо у випадках незаконного контенту [1, с. 118].

Іншою важливою ознакою є інтерактивність контенту. Користувачі соціальних мереж не лише споживають інформацію, але й активно взаємодіють із нею, коментують, поширюють, змінюють та створюють новий контент. Така взаємодія формує складну систему інформаційних зв'язків, у якій важко чітко визначити межі відповідальності окремих суб'єктів.

Важливою характеристикою є також масовість і швидкість поширення контенту. Інформація в соціальних мережах може за короткий час охопити

значну аудиторію, що підсилює її вплив на суспільство. У зв'язку з цим навіть незначні за змістом повідомлення можуть мати значні соціальні наслідки, що потребує особливої уваги з боку правового регулювання.

Ще однією специфічною ознакою є транскордонний характер поширення контенту. Соціальні мережі функціонують у глобальному інформаційному просторі, що ускладнює застосування національного законодавства та потребує узгодження норм різних правових систем. Це особливо актуально у випадках, коли контент створюється в одній державі, а поширюється в іншій.

Окремо слід виділити анонімність або псевдонімність користувачів як характерну ознаку соціальних мереж. Вона створює додаткові труднощі для ідентифікації осіб, відповідальних за поширення незаконного контенту, що ускладнює притягнення їх до юридичної відповідальності.

Крім того, контент у соціальних мережах має змінний та нестабільний характер. Він може бути швидко видалений, змінений або доповнений, що ускладнює фіксацію правопорушень та доказування у відповідних правових процедурах.

Таким чином, контент у соціальних мережах як об'єкт правового регулювання характеризується цифровою формою, інтерактивністю, масовістю поширення, транскордонністю, анонімністю та динамічністю. Сукупність цих ознак обумовлює необхідність розробки спеціальних правових механізмів, які враховують специфіку сучасного цифрового середовища.

1.2. Правова природа соціальних мереж та їх роль у сучасному інформаційному просторі

У сучасному інформаційному суспільстві соціальні мережі відіграють важливу роль не лише як технічні платформи для обміну інформацією, але й як повноцінні учасники інформаційних правовідносин. Їхня діяльність пов'язана зі створенням умов для поширення контенту, організацією комунікації між користувачами та встановленням власних правил функціонування, що зумовлює необхідність розгляду соціальних мереж як специфічних суб'єктів права.

У науковій літературі під суб'єктами інформаційних правовідносин розуміються фізичні та юридичні особи, які беруть участь у процесах створення, збирання, зберігання, поширення та використання інформації [2, с. 67]. У цьому контексті соціальні мережі, що функціонують як цифрові платформи (наприклад, Facebook, Instagram, TikTok), виконують функції посередників між користувачами, забезпечуючи технічну інфраструктуру для інформаційного обміну.

Особливістю соціальних мереж як суб'єктів інформаційних правовідносин є їхній подвійний характер. З одного боку, вони виступають як технічні провайдери, що надають послуги доступу до інформаційного середовища. З іншого боку, вони активно впливають на зміст інформаційних потоків через алгоритми, модерацію контенту, встановлення правил спільноти та політик використання. Таким чином, соціальні мережі не є нейтральними посередниками, а здійснюють певний рівень контролю над інформацією, що поширюється на їхніх платформах.

Важливим аспектом є також правовий статус соціальних мереж. У більшості випадків вони функціонують як приватні компанії, зареєстровані в

інших юрисдикціях, що ускладнює застосування до них норм національного законодавства. Це створює ситуацію, коли діяльність соціальних мереж регулюється одночасно внутрішніми правилами платформ, національними законами різних держав та міжнародними стандартами у сфері прав людини.

Крім того, соціальні мережі виступають як організатори інформаційного простору, визначаючи правила поведінки користувачів, умови публікації контенту та механізми реагування на порушення. Вони мають можливість видаляти або обмежувати доступ до контенту, блокувати акаунти користувачів, що фактично надає їм повноваження, подібні до регуляторних. Це викликає дискусії щодо меж їхньої відповідальності та необхідності державного контролю.

У межах інформаційних правовідносин соціальні мережі взаємодіють із різними суб'єктами: користувачами, державними органами, іншими цифровими платформами та організаціями. Вони забезпечують реалізацію права на свободу вираження поглядів, але водночас можуть виступати інструментом обмеження цього права через власні політики модерації. У зв'язку з цим виникає питання щодо необхідності забезпечення прозорості діяльності соціальних мереж та їхньої підзвітності.

Таким чином, соціальні мережі як суб'єкти інформаційних правовідносин характеризуються складною правовою природою, що поєднує в собі функції технічних посередників, організаторів комунікації та регуляторів інформаційного середовища. Це обумовлює необхідність формування чітких правових підходів до визначення їхнього статусу, прав та обов'язків у сучасному цифровому суспільстві.

Соціальні мережі в сучасному світі виконують низку важливих функцій, що визначають їхній значний вплив на суспільні процеси та діяльність держави. Їх роль виходить далеко за межі простого інструменту комунікації,

перетворюючи їх на потужний фактор соціального, політичного та економічного розвитку.

Однією з основних функцій соціальних мереж є комунікативна функція, яка полягає у забезпеченні швидкого та зручного обміну інформацією між користувачами. Соціальні мережі створюють умови для миттєвого поширення повідомлень, що сприяє формуванню глобального інформаційного простору та активній взаємодії між людьми незалежно від їхнього місцезнаходження [3, с. 102].

Важливе значення має інформаційна функція соціальних мереж. Вони виступають джерелом новин, аналітичної інформації та різноманітного контенту, що формує уявлення користувачів про події у світі. У багатьох випадках соціальні мережі замінюють традиційні засоби масової інформації, що підсилює їхній вплив на формування громадської думки.

Окремо слід виділити соціалізуючу функцію, яка проявляється у формуванні соціальних зв'язків, цінностей та моделей поведінки. Соціальні мережі сприяють інтеграції особи в суспільство, створюють умови для самовираження та участі в громадському житті.

Водночас значну роль відіграє політична функція соціальних мереж. Вони використовуються як інструмент політичної комунікації, мобілізації громадян, проведення інформаційних кампаній та впливу на електоральні процеси. Це робить соціальні мережі важливим елементом демократичного процесу, але водночас створює ризики маніпуляції громадською думкою та поширення дезінформації.

Соціальні мережі також виконують економічну функцію, оскільки виступають платформою для ведення бізнесу, реклами товарів і послуг, розвитку електронної комерції. Вони створюють нові можливості для

підприємницької діяльності, але водночас потребують правового регулювання у сфері захисту прав споживачів та персональних даних.

Вплив соціальних мереж на державу проявляється у кількох напрямках. По-перше, вони впливають на інформаційну безпеку, оскільки можуть використовуватися для поширення пропаганди, фейкових новин та інших інформаційних загроз. По-друге, соціальні мережі впливають на процес прийняття державних рішень, оскільки громадська думка, сформована в онлайн-середовищі, може визначати політичний порядок денний.

Разом із тим, соціальні мережі створюють і позитивні можливості для держави, зокрема у сфері комунікації з громадянами, забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів влади. Використання соціальних мереж державними органами сприяє підвищенню рівня довіри до влади та ефективності державного управління.

Таким чином, соціальні мережі виконують комплекс функцій, що визначають їхній значний вплив на суспільство та державу. Вони є важливим інструментом комунікації, джерелом інформації, засобом соціалізації та політичного впливу, що зумовлює необхідність їх належного правового регулювання з метою мінімізації ризиків та забезпечення реалізації прав людини в цифровому середовищі.

1.3. Принципи правового регулювання контенту в соціальних мережах

Правове регулювання контенту в соціальних мережах ґрунтується на загальноправових принципах, які виступають фундаментальними орієнтирами для формування та застосування норм права. До ключових із них належать принцип законності, принцип свободи вираження поглядів та принцип

пропорційності. Саме ці принципи забезпечують баланс між інтересами особи, суспільства та держави у сфері інформаційних відносин.

Принцип законності є базовим для будь-якої галузі права та означає обов'язковість дотримання норм права всіма суб'єктами правовідносин, у тому числі користувачами соціальних мереж, державними органами та власниками цифрових платформ. У контексті регулювання контенту цей принцип передбачає, що будь-які обмеження щодо поширення інформації мають встановлюватися виключно на підставі закону та відповідати його вимогам [5, с. 45]. Це виключає можливість довільного втручання у сферу інформаційних правовідносин і забезпечує правову визначеність.

Законність також передбачає чіткість і передбачуваність правових норм, що регулюють контент у соціальних мережах. Користувачі повинні мати можливість заздалегідь розуміти, який контент є допустимим, а який може бути обмежений або заборонений. Це особливо важливо в умовах цифрового середовища, де межі дозволеного часто є розмитими.

Одним із ключових принципів у сфері інформаційного права є принцип свободи вираження поглядів. Він закріплює право кожної особи вільно висловлювати свої думки, отримувати та поширювати інформацію без втручання з боку держави. У соціальних мережах цей принцип набуває особливого значення, оскільки саме вони стали основним майданчиком для реалізації цього права.

Водночас свобода слова не є абсолютною. Вона може бути обмежена у випадках, коли це необхідно для захисту національної безпеки, громадського порядку, прав і свобод інших осіб. Таким чином, правове регулювання контенту в соціальних мережах має враховувати необхідність встановлення певних обмежень, але такі обмеження повинні бути обґрунтованими та відповідати вимогам демократичного суспільства [6, с. 132].

У цьому контексті важливого значення набуває принцип пропорційності. Він означає, що будь-яке втручання у право на свободу вираження поглядів повинно бути необхідним, доцільним і таким, що не перевищує меж, потрібних для досягнення законної мети. Пропорційність вимагає співвідношення між обмеженням права та метою, яку прагнуть досягти.

Застосування принципу пропорційності є особливо актуальним у випадках блокування контенту або акаунтів у соціальних мережах. Надмірне обмеження може призвести до порушення прав користувачів, тоді як недостатнє втручання — до поширення небезпечного або незаконного контенту. Саме тому важливо забезпечити збалансований підхід до регулювання.

Таким чином, загальноправові принципи законності, свободи вираження поглядів та пропорційності є основою правового регулювання контенту в соціальних мережах. Вони визначають межі допустимого втручання у сферу інформаційних відносин та забезпечують захист прав людини в умовах цифрового середовища.

Окрім загальноправових принципів, регулювання контенту в соціальних мережах ґрунтується також на спеціальних принципах, які сформувалися під впливом розвитку цифрових технологій та особливостей функціонування інформаційного суспільства. Ці принципи враховують специфіку онлайн-середовища та спрямовані на забезпечення ефективного й справедливого регулювання контенту.

Одним із таких принципів є принцип технологічної нейтральності. Він передбачає, що правове регулювання має бути незалежним від конкретних технологій і застосовуватися до різних цифрових платформ однаковою мірою. Це дозволяє уникнути ситуацій, коли законодавство швидко застаріває через розвиток нових технологій.

Важливим є також принцип прозорості діяльності соціальних мереж. Він полягає у необхідності відкритості правил користування платформами, алгоритмів модерації контенту та процедур прийняття рішень щодо блокування або видалення інформації. Користувачі повинні мати чітке розуміння того, як саме здійснюється контроль за контентом та які наслідки можуть настати у разі порушення встановлених правил.

Принцип підзвітності платформ передбачає, що соціальні мережі повинні нести відповідальність за свою діяльність у сфері поширення контенту. Це стосується як забезпечення дотримання прав користувачів, так і реагування на випадки поширення незаконної інформації. У сучасних умовах дедалі більше уваги приділяється питанням відповідальності платформ за контент, який розміщується їхніми користувачами.

Окрему роль відіграє принцип захисту прав людини в цифровому середовищі. Він передбачає, що будь-яке регулювання контенту повинно відповідати міжнародним стандартам у сфері прав людини, зокрема забезпечувати свободу вираження поглядів, право на приватність та захист персональних даних.

Важливим також є принцип співрегулювання, який передбачає взаємодію держави та приватних суб'єктів, зокрема соціальних мереж, у процесі встановлення та реалізації правил щодо контенту. Такий підхід дозволяє поєднати державне регулювання з механізмами саморегулювання платформ, що підвищує ефективність правового впливу.

Крім того, у сучасних умовах актуальним є принцип превентивності, який спрямований на запобігання поширенню шкідливого контенту ще до його масового розповсюдження. Це включає використання алгоритмів виявлення небезпечної інформації, а також підвищення рівня цифрової грамотності користувачів.

Таким чином, спеціальні принципи регулювання онлайн-контенту доповнюють загальноправові засади та враховують особливості цифрового середовища. Їх застосування сприяє формуванню ефективної системи правового регулювання, яка здатна реагувати на сучасні виклики та забезпечувати баланс між свободою інформації та необхідністю її обмеження.

РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

2.1. Національне законодавство України щодо регулювання контенту в соціальних мережах

Правове регулювання контенту в соціальних мережах в Україні здійснюється на основі комплексу нормативно-правових актів, які формують багаторівневу систему правового впливу на інформаційні відносини. Особливістю такого регулювання є відсутність єдиного спеціального закону, який би безпосередньо регулював діяльність соціальних мереж, що зумовлює застосування норм різних галузей права — конституційного, інформаційного, адміністративного, цивільного та кримінального.

Основоположним нормативним актом у цій сфері є Конституція України, яка закріплює фундаментальні права і свободи людини, пов'язані з інформаційною діяльністю. Зокрема, стаття 34 Конституції гарантує кожному право на свободу думки і слова, а також на вільне збирання, зберігання, використання та поширення інформації [8]. Це право є базовим для функціонування соціальних мереж, однак воно не є абсолютним і може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності, громадського порядку та захисту прав інших осіб.

Важливе місце у системі правового регулювання займає Закон України «Про інформацію», який визначає основні засади інформаційних відносин, права та обов'язки їх суб'єктів, а також принципи інформаційної діяльності. Цей закон встановлює вимоги щодо достовірності інформації, забороняє поширення інформації, що порушує права людини, та визначає відповідальність за порушення інформаційного законодавства.

Значну роль у регулюванні контенту відіграє Закон України «Про медіа», який є відносно новим нормативним актом і спрямований на адаптацію

українського законодавства до європейських стандартів. Хоча він безпосередньо не регулює діяльність усіх соціальних мереж, його положення поширюються на онлайн-платформи у частині поширення медіаконтенту. Закон передбачає механізми протидії дезінформації, встановлює вимоги до контенту та визначає повноваження регуляторних органів у сфері медіа [9].

Крім того, правове регулювання контенту в соціальних мережах здійснюється за допомогою законодавства у сфері захисту персональних даних. Закон України «Про захист персональних даних» встановлює правила обробки інформації про фізичних осіб, що є особливо актуальним у діяльності соціальних мереж, які обробляють значні обсяги персональної інформації користувачів. Порушення цих норм може призводити до юридичної відповідальності як користувачів, так і платформ.

Окрему роль відіграють норми кримінального та адміністративного законодавства, які передбачають відповідальність за поширення незаконного контенту. Зокрема, це стосується поширення матеріалів, що містять заклики до насильства, розпалювання ворожнечі, посягання на територіальну цілісність держави, а також інших правопорушень, що можуть здійснюватися через соціальні мережі.

Важливим аспектом є також регулювання авторських прав у цифровому середовищі. Закон України «Про авторське право і суміжні права» встановлює правила використання об'єктів інтелектуальної власності, що має значення для контенту, який публікується в соціальних мережах. Порушення авторських прав є одним із найпоширеніших видів правопорушень у цифровому середовищі.

Слід також зазначити, що значна частина регулювання контенту в соціальних мережах здійснюється не лише через державні механізми, але й через внутрішні правила платформ. У зв'язку з цим виникає необхідність

гармонізації національного законодавства з політиками соціальних мереж, а також із міжнародними стандартами у сфері інформаційного права.

Незважаючи на наявність значної кількості нормативно-правових актів, система правового регулювання контенту в соціальних мережах в Україні залишається фрагментарною та потребує подальшого вдосконалення. Зокрема, актуальним є питання визначення правового статусу соціальних мереж, встановлення чітких правил їх відповідальності та розробки ефективних механізмів контролю за поширенням інформації.

Таким чином, національне законодавство України у сфері регулювання контенту в соціальних мережах характеризується комплексністю та міжгалузевим характером. Воно забезпечує базові правові засади функціонування інформаційного середовища, однак потребує подальшого розвитку з урахуванням сучасних викликів цифрового суспільства.

2.2. Міжнародно-правові стандарти та європейський досвід регулювання онлайн-контенту

Регулювання контенту в соціальних мережах у сучасному світі неможливо розглядати виключно в межах національного законодавства, оскільки цифровий простір має глобальний характер. У зв'язку з цим особливого значення набувають міжнародно-правові стандарти та європейський досвід, які формують основні підходи до врегулювання онлайн-контенту та забезпечення балансу між свободою слова і необхідністю обмеження шкідливої інформації.

Одним із ключових міжнародних документів у цій сфері є Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, яка гарантує право на свободу вираження поглядів. Згідно зі статтею 10 Конвенції, кожна особа

має право вільно висловлювати свої думки, отримувати та передавати інформацію без втручання органів державної влади [10]. Водночас Конвенція передбачає можливість обмеження цього права за умови, що такі обмеження є необхідними у демократичному суспільстві та спрямовані на захист національної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моралі населення.

Практика Європейського суду з прав людини відіграє важливу роль у формуванні стандартів регулювання онлайн-контенту. Суд неодноразово підкреслював, що свобода вираження поглядів поширюється не лише на інформацію, яка сприймається позитивно, але й на ту, що може ображати, шокувати або турбувати суспільство. Водночас Суд визнає допустимість обмеження цієї свободи у випадках поширення мови ворожнечі, закликів до насильства або інших форм незаконного контенту.

Важливим елементом міжнародно-правового регулювання є також документи Ради Європи, які містять рекомендації щодо управління інтернет-простором, боротьби з дезінформацією та забезпечення прав людини в цифровому середовищі. Вони спрямовані на формування єдиних підходів до регулювання контенту та підвищення відповідальності онлайн-платформ.

Європейський Союз відіграє провідну роль у розробці сучасних механізмів регулювання онлайн-контенту. Одним із найважливіших нормативних актів у цій сфері є Регламент ЄС «Про цифрові послуги» (Digital Services Act), який встановлює нові правила для онлайн-платформ, зокрема соціальних мереж. Цей акт передбачає обов'язки платформ щодо видалення незаконного контенту, забезпечення прозорості алгоритмів, а також захисту прав користувачів [11].

Digital Services Act запроваджує комплексний підхід до регулювання, який включає механізми швидкого реагування на незаконний контент, обов'язок повідомлення про порушення, а також посилення відповідальності

великих онлайн-платформ. Водночас особлива увага приділяється захисту свободи слова, що забезпечує баланс між регулюванням і правами користувачів.

Окрім цього, в Європейському Союзі діють інші нормативні акти, спрямовані на регулювання цифрового середовища, зокрема у сфері захисту персональних даних (GDPR), протидії дезінформації та боротьби з незаконним контентом. Ці акти формують комплексну систему правового регулювання, яка враховує сучасні виклики інформаційного суспільства.

Європейський досвід також характеризується активним використанням механізмів співрегулювання, коли держава співпрацює з приватними компаніями у сфері встановлення та реалізації правил щодо контенту. Це дозволяє більш ефективно реагувати на виклики, пов'язані з розвитком технологій та зміною інформаційного середовища.

Важливо зазначити, що міжнародні та європейські стандарти мають значний вплив на розвиток національного законодавства України, особливо в контексті євроінтеграційних процесів. Гармонізація українського законодавства з європейськими нормами є необхідною умовою забезпечення ефективного регулювання контенту в соціальних мережах.

Таким чином, міжнародно-правові стандарти та європейський досвід формують сучасні підходи до регулювання онлайн-контенту, які базуються на поєднанні захисту прав людини та необхідності протидії незаконній і шкідливій інформації. Їх врахування є важливим для розвитку ефективної системи правового регулювання в Україні.

2.3. Політики та правила платформ соціальних мереж як елемент саморегулювання

У сучасному цифровому середовищі значну роль у регулюванні контенту відіграють не лише державні органи, але й самі платформи соціальних мереж. Вони розробляють та впроваджують власні політики і правила користування, які визначають допустимі межі поведінки користувачів та змісту інформації. Такий підхід отримав назву саморегулювання і є важливим елементом сучасної системи правового впливу на онлайн-контент.

Саморегулювання у сфері соціальних мереж полягає у встановленні платформами внутрішніх стандартів, спрямованих на запобігання поширенню незаконного або шкідливого контенту. До таких стандартів належать правила спільноти (community standards), умови користування (terms of service), політики конфіденційності та інші документи, які регулюють взаємодію між платформою та користувачами.

Особливістю цих правил є їх обов'язковий характер для користувачів. Реєструючись у соціальній мережі, особа погоджується з умовами платформи, що фактично створює договірні правовідносини між користувачем і компанією. У разі порушення встановлених правил платформа має право застосовувати різні санкції, зокрема видалення контенту, обмеження доступу або блокування облікового запису.

Важливим елементом саморегулювання є механізми модерації контенту. Соціальні мережі використовують як автоматизовані алгоритми, так і людський фактор для перевірки інформації, що публікується користувачами. Алгоритми дозволяють швидко виявляти потенційно небезпечний контент, однак їх ефективність залежить від якості налаштування та може супроводжуватися помилками.

Суттєвою проблемою є питання прозорості діяльності платформ. Користувачі не завжди мають чітке розуміння того, за якими критеріями приймаються рішення щодо видалення контенту або блокування акаунтів. Це викликає дискусії щодо необхідності підвищення відкритості алгоритмів та процедур модерації, а також забезпечення можливості оскарження рішень платформ.

Окремої уваги потребує питання відповідальності соціальних мереж за контент, що розміщується користувачами. Традиційно платформи розглядаються як посередники, які не несуть повної відповідальності за зміст інформації. Водночас у сучасних умовах, з огляду на активну роль платформ у модерації контенту, дедалі частіше ставиться питання про розширення їх відповідальності [12, с. 178].

Важливою тенденцією є розвиток співрегулювання, яке поєднує елементи державного контролю та саморегулювання. У цьому випадку держава встановлює загальні правила та вимоги, а соціальні мережі самостійно розробляють механізми їх реалізації. Такий підхід дозволяє більш гнучко реагувати на зміни у цифровому середовищі та враховувати технологічні особливості платформ.

Крім того, політики соціальних мереж часто враховують міжнародні стандарти у сфері прав людини, зокрема щодо свободи вираження поглядів та захисту приватності. Це сприяє формуванню уніфікованих підходів до регулювання контенту на глобальному рівні.

Водночас саморегулювання має і певні недоліки. Зокрема, відсутність чітких правових рамок може призводити до зловживань з боку платформ, вибіркового застосування правил або надмірного обмеження свободи слова. У зв'язку з цим виникає необхідність встановлення ефективних механізмів контролю за діяльністю соціальних мереж.

Таким чином, політики та правила платформ соціальних мереж є важливим елементом регулювання контенту, який доповнює державне правове регулювання. Вони забезпечують оперативне реагування на виклики цифрового середовища, однак потребують поєднання з державними механізмами контролю та дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОНТЕНТУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

3.1. Актуальні проблеми правового регулювання контенту

У сучасних умовах стрімкого розвитку цифрових технологій та соціальних мереж правове регулювання контенту стикається з низкою складних і багатоаспектних проблем. Вони зумовлені як технологічними особливостями функціонування онлайн-платформ, так і недостатньою адаптацією правових механізмів до нових реалій інформаційного суспільства.

Однією з ключових проблем є поширення дезінформації та фейкових новин. Соціальні мережі створюють умови для швидкого розповсюдження недостовірної інформації, яка може впливати на громадську думку, політичні процеси та навіть національну безпеку. Особливо гостро ця проблема проявляється в умовах інформаційних конфліктів, коли дезінформація використовується як інструмент маніпуляції суспільством [14, с. 89]. Водночас правове реагування на такі явища є складним, оскільки важко визначити межу між свободою слова та поширенням неправдивої інформації.

Не менш важливою є проблема поширення мови ворожнечі та незаконного контенту. Соціальні мережі часто стають майданчиком для дискримінаційних висловлювань, закликів до насильства, порушення прав людини. Законодавство передбачає відповідальність за такі дії, однак ефективність його застосування у цифровому середовищі залишається обмеженою через складність виявлення правопорушників та фіксації доказів.

Суттєвою проблемою є також невизначеність правового статусу соціальних мереж. В українському законодавстві відсутнє чітке визначення ролі платформ як суб'єктів правовідносин, що ускладнює питання їхньої

відповідальності за контент, який поширюється користувачами. Це створює правову невизначеність і ускладнює застосування норм права на практиці.

Окремої уваги потребує проблема балансу між свободою вираження поглядів та необхідністю обмеження контенту. Надмірне втручання держави може призвести до цензури та порушення прав людини, тоді як недостатнє регулювання сприяє поширенню небезпечної інформації. Встановлення чітких критеріїв допустимого втручання залишається складним завданням для законодавця.

Важливою проблемою є також транснаціональний характер соціальних мереж. Більшість платформ функціонують за межами України, що ускладнює застосування національного законодавства та притягнення до відповідальності. У таких умовах виникає потреба у міжнародній співпраці та узгодженні правових підходів до регулювання контенту.

Крім того, слід зазначити проблему недостатньої ефективності механізмів контролю за контентом. Державні органи часто не мають достатніх ресурсів або технічних можливостей для оперативного реагування на порушення в онлайн-середовищі. Водночас механізми саморегулювання платформ не завжди забезпечують належний рівень захисту прав користувачів.

Ще однією актуальною проблемою є використання алгоритмів та штучного інтелекту для модерації контенту. Хоча такі технології дозволяють швидко обробляти великі обсяги інформації, вони можуть допускати помилки, що призводить до необґрунтованого видалення контенту або, навпаки, до пропуску незаконної інформації. Це ставить питання про необхідність забезпечення прозорості та підконтрольності таких технологій.

Також важливою є проблема захисту персональних даних у соціальних мережах. Платформи збирають і обробляють значні обсяги інформації про

користувачів, що створює ризики порушення права на приватність. Недостатній рівень контролю за використанням таких даних може призводити до зловживань та витоку інформації [15].

Таким чином, сучасне правове регулювання контенту в соціальних мережах стикається з низкою складних проблем, серед яких поширення дезінформації, мови ворожнечі, правова невизначеність статусу платформ, складність забезпечення балансу між правами та обмеженнями, а також транснаціональний характер цифрового середовища. Вирішення цих проблем потребує комплексного підходу, що поєднує вдосконалення законодавства, розвиток міжнародної співпраці та підвищення ефективності механізмів контролю.

3.2. Баланс між свободою вираження поглядів та обмеженням контенту

Однією з ключових проблем сучасного правового регулювання контенту в соціальних мережах є забезпечення балансу між свободою вираження поглядів та необхідністю обмеження шкідливого або незаконного контенту. Це питання має фундаментальний характер, оскільки стосується реалізації одного з базових прав людини в умовах цифрового середовища.

Свобода вираження поглядів є невід'ємним правом, що гарантується як національним законодавством, так і міжнародно-правовими актами. Вона включає право кожної особи вільно висловлювати свої думки, отримувати та поширювати інформацію без втручання з боку держави. У соціальних мережах це право набуває особливого значення, оскільки саме вони стали основною платформою для реалізації свободи слова в сучасному суспільстві.

Водночас свобода вираження поглядів не є абсолютною. Вона може підлягати певним обмеженням, якщо це необхідно для захисту прав інших

осіб, громадського порядку, національної безпеки чи моралі. У цьому контексті важливо, щоб такі обмеження відповідали принципам законності, необхідності та пропорційності [16, с. 154].

Однією з основних складностей є визначення меж допустимого втручання у свободу слова. У цифровому середовищі ця проблема ускладнюється швидкістю поширення інформації та її потенційним впливом на значну аудиторію. Контент, який може виглядати як реалізація свободи вираження поглядів, у певних випадках може становити загрозу для суспільства, наприклад у формі мови ворожнечі або закликів до насильства.

Особливої уваги потребує питання обмеження контенту соціальними мережами. Платформи мають можливість самостійно визначати правила допустимого контенту та застосовувати санкції до користувачів. Це створює ситуацію, коли приватні компанії фактично виконують функції регуляторів свободи слова. З одного боку, це дозволяє оперативно реагувати на порушення, з іншого — може призводити до необґрунтованого обмеження прав користувачів.

У цьому контексті важливим є забезпечення прозорості рішень щодо модерації контенту. Користувачі повинні мати доступ до інформації про причини видалення контенту або блокування акаунтів, а також можливість оскарження таких рішень. Це сприяє захисту їхніх прав та підвищенню довіри до платформ.

Значну роль у забезпеченні балансу відіграє практика Європейського суду з прав людини, яка формує підходи до оцінки допустимості обмежень свободи слова. Суд підкреслює, що втручання у це право має бути виправданим, пропорційним і здійснюватися з урахуванням конкретних обставин справи [17]. Такий підхід дозволяє уникнути як надмірних обмежень, так і безконтрольного поширення шкідливого контенту.

Важливим аспектом є також роль держави у забезпеченні балансу між правами та обмеженнями. Держава повинна створювати правові умови, які гарантують свободу слова, але водночас забезпечують ефективні механізми протидії незаконному контенту. Це включає як законодавче регулювання, так і співпрацю з соціальними мережами.

Таким чином, баланс між свободою вираження поглядів та обмеженням контенту є складним і динамічним процесом, який потребує врахування різних факторів, зокрема прав людини, суспільних інтересів та технологічних особливостей цифрового середовища. Забезпечення такого балансу є ключовою умовою ефективного правового регулювання контенту в соціальних мережах.

3.3. Напрями вдосконалення законодавства та механізмів контролю

Сучасний стан правового регулювання контенту в соціальних мережах в Україні свідчить про необхідність його подальшого вдосконалення з урахуванням динамічного розвитку цифрових технологій та міжнародних стандартів у сфері прав людини. Вирішення існуючих проблем потребує комплексного підходу, який охоплює як законодавчі зміни, так і розвиток ефективних механізмів контролю.

Одним із ключових напрямів вдосконалення є розробка та прийняття спеціалізованого законодавства, яке б безпосередньо регулювало діяльність соціальних мереж. Наразі в Україні відсутній єдиний нормативний акт, що визначає правовий статус платформ, їхні права та обов'язки, а також межі відповідальності за контент. Прийняття такого закону дозволило б усунути існуючі прогалини та забезпечити більшу правову визначеність у цій сфері.

Важливим напрямом є гармонізація національного законодавства з правом Європейського Союзу. З огляду на євроінтеграційний курс України, доцільним є врахування положень таких актів, як Digital Services Act, які встановлюють сучасні стандарти регулювання онлайн-контенту. Це сприятиме підвищенню ефективності правового регулювання та інтеграції України у європейський цифровий простір [18, с. 97].

Окремої уваги потребує питання визначення правового статусу соціальних мереж як суб'єктів інформаційних правовідносин. Необхідно законодавчо закріпити їхню роль як посередників або активних учасників процесу поширення інформації, що дозволить чітко визначити межі їхньої відповідальності. Це також сприятиме підвищенню рівня підзвітності платформ перед користувачами та державою.

Важливим напрямом є вдосконалення механізмів контролю за контентом. Зокрема, доцільно розвивати інституційні можливості державних органів, які здійснюють нагляд у сфері інформаційної політики, а також впроваджувати сучасні технології для моніторингу цифрового середовища. При цьому важливо забезпечити, щоб такі механізми не порушували права людини та відповідали принципу пропорційності.

Суттєве значення має розвиток механізмів співрегулювання, які передбачають взаємодію держави та соціальних мереж. Такий підхід дозволяє поєднати переваги державного регулювання та саморегулювання платформ, забезпечуючи більш гнучке та ефективне реагування на виклики цифрового середовища. У цьому контексті доцільним є створення спільних стандартів модерації контенту та процедур взаємодії між державними органами і платформами.

Важливим є також забезпечення прозорості діяльності соціальних мереж. Законодавство має передбачати обов'язок платформ розкривати

інформацію про принципи роботи алгоритмів, критерії модерації контенту та підстави для обмеження доступу до інформації. Це сприятиме підвищенню довіри користувачів та забезпеченню захисту їхніх прав.

Окремим напрямом є вдосконалення механізмів захисту прав користувачів. Необхідно забезпечити можливість ефективного оскарження рішень соціальних мереж щодо видалення контенту або блокування акаунтів. Це може включати створення незалежних органів або процедур, які розглядатимуть такі скарги.

Крім того, важливим є підвищення рівня цифрової грамотності населення. Освітні програми та інформаційні кампанії можуть сприяти формуванню критичного мислення у користувачів, що дозволить зменшити вплив дезінформації та інших негативних явищ у соціальних мережах.

Не менш важливим напрямом є розвиток міжнародної співпраці у сфері регулювання контенту. Оскільки соціальні мережі мають глобальний характер, ефективне вирішення проблем можливе лише за умови узгодження дій різних держав та міжнародних організацій [19].

Таким чином, вдосконалення правового регулювання контенту в соціальних мережах має здійснюватися комплексно та включати оновлення законодавства, розвиток механізмів контролю, забезпечення прозорості діяльності платформ, захист прав користувачів та активну міжнародну співпрацю. Реалізація цих напрямів сприятиме формуванню ефективної системи регулювання, здатної відповідати викликам сучасного цифрового суспільства.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження правового регулювання контенту в соціальних мережах було встановлено, що дана сфера є однією з найбільш динамічних та складних у сучасному інформаційному праві. Це обумовлено стрімким розвитком цифрових технологій, глобалізацією інформаційного простору та зростанням ролі соціальних мереж у житті суспільства і держави.

У першому розділі було досліджено теоретико-правові основи регулювання контенту в соціальних мережах. Визначено, що контент у соціальних мережах є багатогранним явищем, яке включає текстову, візуальну, аудіо- та відеоінформацію, що створюється та поширюється користувачами у цифровому середовищі. Особливістю такого контенту є його інтерактивність, швидкість поширення, масовість та транскордонний характер, що суттєво ускладнює його правове регулювання.

Було встановлено, що контент у соціальних мережах має низку специфічних ознак як об'єкт правового регулювання, серед яких цифрова форма існування, динамічність, анонімність користувачів та глобальність поширення. Саме ці характеристики визначають необхідність застосування спеціальних правових підходів та механізмів регулювання, які відрізняються від традиційних методів впливу на інформаційні відносини.

Окрему увагу було приділено правовій природі соціальних мереж, які виступають не лише як технічні платформи, але й як активні учасники інформаційних правовідносин. Вони виконують функції посередників, організаторів інформаційного простору та, фактично, регуляторів контенту, що поширюється користувачами. Така подвійна природа соціальних мереж зумовлює необхідність чіткого визначення їх правового статусу та меж відповідальності.

Дослідження функцій соціальних мереж дозволило встановити, що вони виконують комунікативну, інформаційну, соціалізуючу, політичну та економічну функції. Водночас їх вплив на суспільство та державу є як позитивним, так і негативним, що проявляється, зокрема, у можливості поширення дезінформації, маніпуляції громадською думкою та створення інформаційних загроз.

У межах першого розділу також було визначено, що правове регулювання контенту базується на загальноправових принципах, таких як законність, свобода вираження поглядів та пропорційність, а також на спеціальних принципах, серед яких технологічна нейтральність, прозорість, підзвітність та співрегулювання. Зазначені принципи забезпечують баланс між правами людини та інтересами суспільства у цифровому середовищі.

У другому розділі було проаналізовано нормативно-правове регулювання контенту в соціальних мережах. Встановлено, що в Україні відсутній єдиний спеціалізований закон, який би комплексно регулював діяльність соціальних мереж, у зв'язку з чим застосовується система різногалузевих нормативно-правових актів. Основу такого регулювання становлять Конституція України, закони у сфері інформації, медіа, захисту персональних даних, а також норми кримінального та цивільного законодавства.

Дослідження міжнародно-правових стандартів та європейського досвіду показало, що сучасні підходи до регулювання онлайн-контенту ґрунтуються на забезпеченні свободи слова з одночасним встановленням обґрунтованих обмежень. Особливе значення мають положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, практика Європейського суду з прав людини, а також нормативні акти Європейського Союзу, зокрема Digital

Services Act, які формують нові стандарти регулювання діяльності онлайн-платформ.

Було також встановлено, що значну роль у регулюванні контенту відіграють політики та правила самих соціальних мереж. Саморегулювання є важливим елементом сучасної системи правового впливу, оскільки дозволяє оперативно реагувати на виклики цифрового середовища. Водночас воно потребує поєднання з державним регулюванням для запобігання можливим зловживанням та забезпечення захисту прав користувачів.

У третьому розділі було досліджено актуальні проблеми правового регулювання контенту в соціальних мережах. До основних проблем віднесено поширення дезінформації, мови ворожнечі, відсутність чіткого правового статусу соціальних мереж, складність забезпечення балансу між свободою слова та її обмеженням, а також транснаціональний характер діяльності платформ.

Окремо було проаналізовано проблему забезпечення балансу між свободою вираження поглядів та обмеженням контенту. Встановлено, що надмірне втручання може призвести до цензури, тоді як недостатнє регулювання створює ризики для суспільства. У зв'язку з цим важливим є дотримання принципу пропорційності та врахування міжнародних стандартів у сфері прав людини.

У ході дослідження було обґрунтовано основні напрями вдосконалення правового регулювання контенту в соціальних мережах. До них віднесено необхідність розробки спеціалізованого законодавства, гармонізації національних норм із правом Європейського Союзу, визначення правового статусу соціальних мереж, підвищення прозорості їх діяльності, вдосконалення механізмів контролю та забезпечення ефективного захисту прав користувачів.

Також було встановлено, що важливу роль у підвищенні ефективності регулювання відіграє розвиток співрегулювання та міжнародної співпраці, а також підвищення рівня цифрової грамотності населення. Це дозволяє комплексно підходити до вирішення проблем, пов'язаних із функціонуванням соціальних мереж.

Таким чином, правове регулювання контенту в соціальних мережах є складною та багатовимірною сферою, що потребує постійного вдосконалення з урахуванням сучасних викликів. Ефективна система регулювання має базуватися на поєднанні національного законодавства, міжнародних стандартів та механізмів саморегулювання, забезпечуючи при цьому баланс між свободою слова та необхідністю захисту суспільних інтересів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 700 с.
2. Інформаційне право України: підручник / за ред. В. М. Пилипчука. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 392 с.
3. Шевчук С. В. Основи інформаційного права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 296 с.
4. Інформаційне суспільство: правові засади розвитку в Україні: монографія / за ред. О. А. Баранова. Київ: НДІ інформатики і права НАПрН України, 2020. 344 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник. 4-те вид. Київ: Алерта, 2021. 528 с.
6. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посіб. Львів: Край, 2020. 256 с.
7. Баранов О. А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія і практика: монографія. Київ: НДІ інформатики і права НАПрН України, 2021. 380 с.
8. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 15.03.2026).
9. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 16.03.2026).
10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 16.03.2026).

11. Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services (Digital Services Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065> (дата звернення: 16.03.2026).
12. Баранов О. А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія і практика: монографія. Київ: НДІ інформатики і права НАПрН України, 2021. 380 с.
13. Директива 2000/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 08.06.2000 про електронну комерцію. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32000L0031> (дата звернення: 17.03.2026).
14. Костецька Т. А. Інформаційна безпека в умовах цифрового суспільства: правові аспекти: монографія. Київ: Юридична думка, 2021. 320 с.
15. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 19.03.2026).
16. Головатий С. П. Права людини: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 312 с.
17. Практика Європейського суду з прав людини щодо свободи вираження поглядів: збірник рішень. Київ: ВАІТЕ, 2020. 280 с.
18. Дзьобань О. П. Інформаційне право: сучасні виклики та перспективи розвитку: монографія. Харків: Право, 2021. 360 с.
19. Recommendation CM/Rec(2018)2 of the Committee of Ministers to member States on the roles and responsibilities of internet intermediaries. URL: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=0900001680790e14 (дата звернення: 19.03.2026).